

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveita«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. ček. rač. 11.153. Telefon 3112

Pred glavno skupščino

Da bi moglo tudi učiteljstvo dostojno počastiti proslavo 25letnice osvobojenja Južne Srbije, se je sklenilo, da se vrši letošnja glavna skupščina JUU v Skoplju. Tam, kjer so pred 25 leti pozdravljali armado osvoboditeljev, v slavnem Dušanovem Skoplju, naj letos dokaže jugoslovansko učiteljstvo, da je ostalo zvesto svoji tradiciji, da hoče še nadalje zastopati načela stanovske demokracije, varovati neodvisnost in stanovsko linijo svojega združenja pred vsakim kvarnim vplivom in da se hoče boriti v strnjjenih vrstah za svoje moralne in materialne pravice.

Med učiteljstvom je vedno vladalo veliko zanimanje za glavne skupščine. Letos je to zanimanje še prav posebno veliko, kajti zdi se, da bo letošnja glavna skupščina zelo velikega pomena za nadaljnje delo in smer v našem združenju. Deklaracija, sprejeta na sarajevski glavni skupščini 1. 1935., je povsem jasno in točno začrtala pot in stanovsko smer učiteljske organizacije, in sedanja uprava se je te smeri tudi držala, a naloga letošnje glavne skupščine bo, da to delo in to smer odobri in jo določi tudi za bodočnost kot glavni temelj stanovske demokracije, ali pa jo ovrže in prepusti naše združenje raznim znanim vplivom izven stanovske organizacije.

Ako pregledamo rezultate lanske glavne skupščine, tedaj moramo priznati, da je dobila ideja stanovske smeri v naši organizaciji pri volitvah izvršnega odbora JUU tako ogromno večino prav iz razloga, ker se je uprava striktno in točno držala določil sarajevske deklaracije, in iz istega razloga je ostala opozicija v veliki manjšini. S temi volitvami je vse jugoslovansko učiteljstvo pokazalo, da noče biti odvisno od nikakih nestanovskih vplivov, da hoče biti v lastni organizaciji povsem samostojno, brez vsakega varuštva.

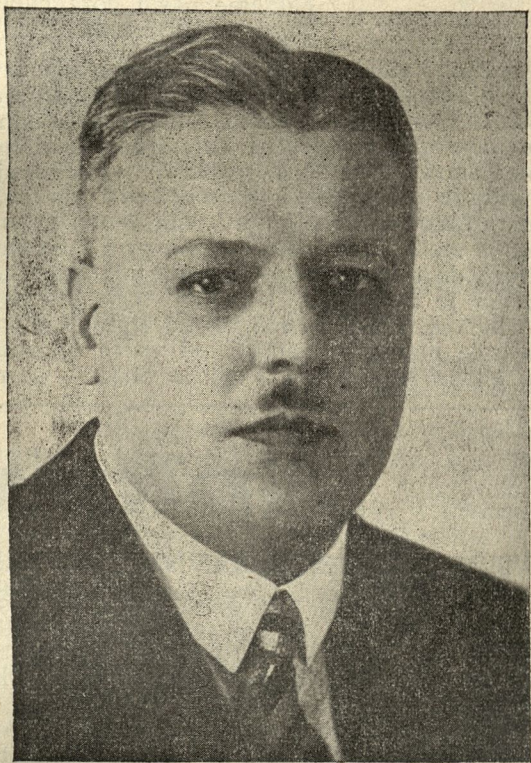
Stanovska smer v našem združenju predstavlja enotnost organizacije, a članstvo, ki se iz egoističnih razlogov udinja v službo raznih izvenorganizacijskih vplivov, ruši to enotnost, ki družijo vse učiteljstvo Jugoslavije v močno, od vseh zunanjih vplivov neodvisno falango. Našemu stanu je enotnost nujno potrebna, da bo krepak v svojih stremljenjih in neizprosen v zahtevah po svojih pravicah. In prav ta enotnost učiteljskega stanu je trn v peti vsem onim, ki se bojijo močnega učiteljskega stanu, ki se bojijo vidnega vpliva učiteljske stanovske organizacije. Rezultati lanskih volitev niso prav v ničemer presenetili onih, ki poznajo kremenite značaje borcev za učiteljske pravice, ki poznajo trdno stališče ogromne večine jugoslovanskega učiteljstva. Toda takoj po skupščini je bilo pričakovati reakcije, kajti oni, ki jim je do razcepjenosti v učiteljskih vrstah, niso mogli preboleti tega vidnega poraza, in ta reakcija se je tudi pojavila in občutila jo je dobršna vrsta naših najboljših članov, občutila se je tudi na nekaterih banovinskih skupščinah JUU. Znani vplivi izven naših vrst so začeli delovati in pritisk na članstvo in delegate ni bil ravno majhen. Opozicija proti sedanjim upravi se je pač morala povečati za vsako ceno, in priznati moramo, da se je letos tudi povečala in zdi se, da bo stala napram zagovornikom sedanje smeri v našem združenju v razmerju 1:3. Vse prizadevanje voditeljev opozicije, vsi najrazličnejši vplivi in pomoč, ki jo je dobivala ta opozicija izven učiteljskih vrst, ni dosti pomagalo, kajti v najboljšem primeru zanj, bo imela opozicija komaj ¼ delegatov. Ne smemo misliti, da izhaja ta okrepitev opozicije iz namenov, ki stremijo za izboljšanjem stanja v našem združenju. Ne! — Dovolj dobro je zastopalo naše vodstvo učiteljske interese, skrbno in previdno je gospodarilo z organizacijskim premoženjem in zato ne more opozicija tega dela dovolj uspešno kritizirati, ne more se krepiti na račun resnične in upravičene kritike, zato so ji potrebna tudi zavijanja resnice in natančevanja, da zakrije one prave motive, ki jo vodijo do tega, da bi hotela zrušiti sedanje vodstvo JUU, da bi hotela zrušiti enotnost v učiteljskih vrstah. Toda ogromna večina jugoslovanskega učiteljstva pozna te motive in se ne pusti slepo zavajati. Zaveda se, da je učiteljska organizacija povsem neodvisna le toliko časa, dokler bo stala na stanovskem stališču, zaveda se pa tudi, da bo vodstvo te organizacije le toliko časa povsem nepristransko, dokler bo vodena po smereh, začrtanih v sarajevski deklaraciji.

Jugoslovansko učiteljstvo je preživelo že mnogo borb, prisostvovalo je že mnogim burnim skupščinam in spoznalo povsem temeljito razna sredstva, ki se jih poslužujejo oni, ki jim ni do tega, da bi delovali za učiteljske koristi, ki jim ni do tega, da bi doprinašali tudi najmanjše žrtve, ki so včasih neizogibne za dobrobit celokupnega stanu, marveč stremijo le za tem, da bi vladali nad učiteljstvom, da bi celokupnemu učiteljstvu sugerirali svoje mišljenje in delali za lastne koristi. Predobro se zaveda ogromna večina

K spremembi v vodstvu naše sekcije

Na letošnji banovinski skupščini v Ljubljani je podal ostavko na mesto predsednika sekcije tov. Ivan Dimnik. Izmed razlogov, ki ga silijo do te ostavke, je glavni ta, da je bil proti lastni volji premeščen lansko leto v Beograd. Ostal je sicer kljub temu do letošnje skupščine tudi predsednik sekcije v Ljubljani, a letošnja skupščina mora vzeti na znanje njegovo ostavko. Kljub enodušni želji

dalje datira njegovo sodelovanje v centralni upravi našega združenja, ki mu je postal leta 1934. tudi predsednik. Za predsednika JUU je bil izvoljen na glavni skupščini v Beogradu v dobi, ko je preživljalo naše združenje svojo najtežjo krizo. Do letošnjega julija je vodil kot predsednik istočasno centralno organizacijo JUU in njeno sekcijo za dravsko banovino.

Ivan Dimnik.

Metod Kumelj.

vsega članstva, naj ostane še nadalje v vodstvu ljubljanske sekcije, ni mogel tega storiti in to edino iz gori navedenega razloga. Po banovinski skupščini je bilo torej treba zaradi predsednikove ostavke izvršiti rekonstrukcijo upravnega odbora. Ta rekonstrukcija se je sedaj tudi izvršila in je bil izvoljen za predsednika dosedanj glavni tajnik tov. Metod Kumelj, a mesto glavnega tajnika je prevzel prvi namestnik upravnega odbora tov. Drago Supančič.

Ob spremembi v vodstvu naše sekcije je potrebno, da pregledamo v kratkih obrisih dosedanje delo in udejstvovanje v stanovski organizaciji tako dosedanjega predsednika tov. Ivana Dimnika kakor tudi novoizvoljenega predsednika tov. Metoda Kumlja.

Tov. Ivan Dimnik se je udeleževal v učiteljski stanovski organizaciji že od rane mladosti, to se pravi, od prvih časov svojega vstopa v učiteljsko službo. Bil je agilen in delaven dopisnik »Učit. tovariša« že na učiteljski, a je to svoje sodelovanje še povečal in se mu temeljiteje posvetil, ko je stopil v učiteljsko službo. Po vojni in sicer julija meseca leta 1919. pa mu je bila poverjena naloga glavnega urednika »Učit. tovariša«. To svojo funkcijo je vršil do meseca julija 1931. t. j. polnih 12 let. Borbenost našega stanovskega glasila se je v času njegovega urejevanja stopnjevala do viška in je vse učiteljstvo priznavalo pravilnost smeri stanovskega tiska.

Kot najvažnejšo točko iz dobe njegovega uredništva bi omenjali znano borbo za deklaracijo, kateri je posvetil vse svoje sposobnosti in prav zaradi tega tudi izvojeval tako lepo zmago, ki je postavila tudi ljubljansko sekcijo, takrat poverjenstvo JUU na osnovo prave stanovske organizacije. Poudariti moramo, da si je pridobil tov. Ivan Dimnik prav s to borbo za deklaracijo simpatije vse objektivne javnosti, ki je dobro vedela, da vodi strankarska politika v učiteljskem združenju učiteljstvo v nepravilno smer.

Takoj po zmagi deklaracijske borbe je prišel leta 1926. tudi v glavni odbor JUU in je od tedaj stalno njegov član. Od tega leta

učiteljstva, kako težka in dolga je bila pot do sloge in do zmage sarajevske deklaracije. Strankarstvo je dolgo let razjedalo organizacijo našega združenja in oviralo resno delo za dobrobit šole in stanu. In prav ta zavest je najsigurnejše jamstvo, da se bo velika večina zastopnikov JUU iz vse države uprla reakciji in popolnoma onemogočila vse neučiteljske vplive na naše združenje. Učiteljski stan noče služiti nikomur, ki bi ga izrabljaj, marveč hoče uporabiti vse svoje moči v to, da ostane naša organizacija tudi nadalje na stanovski liniji.

Ko odhaja tudi polnoštevilna delegacija učiteljstva iz Slovenije tja doli v Dušanovo Skoplje, moramo tudi na tem mestu povdariti, da vlada med to delegacijo, prav tako

1932. je bil imenovan tudi v glavni prosvetni svet. Bil je v njegovem ožjem odboru kot zastopnik slovenskega učiteljstva do meseca maja 1937, ko je bil razrešen te funkcije. Ostal pa je še vedno v širšem odboru glavnega prosvetnega sveta.

Ko zapušča tov. Dimnik mesto predsednika naše sekcije, vemo, da bodo imeli slovenski učitelji še nadalje v njem najborbenejšega zagovornika, njemu samemu pa bodi v zadoščenje, da mu bomo stali v Sloveniji vedno strnjeno ob strani, ko bo dvigal svoj glas za naše pravice.

Novi predsednik tov. Metod Kumelj se je udeleževal v naši stanovski organizaciji že mnogo prej nego je prevzel posle glavnega tajnika pri sekciji. Bil je odbornik in tudi blagajnik pri ljubljanskem učiteljskem društvu, a od leta 1931. poslevoedeči tajnik sekcije. Po ostavki tedanjega tajnika tov. Josipa Kobala je prevzel v septembru 1933. tudi formalno vse posle tajnika. Upravljal jih je uspešno in nadvse zadovoljivo do avgusta 1937., ko je bil izvoljen za predsednika sekcije. Njegovo sistematično delo pri vršenju tajniških poslov se je poznalo pri vseh srečnih društvih, predvsem pa pri sekciji. Pokazal je pri tem svojem delu velike sposobnosti organizatorja in iniciativnega tajnika strokovne organizacije.

Ko je prevzel tajniške posle, je postal v septembru 1933. tudi član glavnega odbora JUU. Tudi v glavnem odboru naše organizacije so spoznali njegove sposobnosti, predvsem pa njegovo preudarnost in iniciativnost. Poverili so mu zato v tem času dve zelo važni nalogi. Leta 1934. je zastopal JUU na internacionalnem kongresu učiteljskih organizacij v Pragi. Taka naloga se poveri navadno le najpreudarnejšim članom glavnega odbora.

Ko je bilo treba leta 1935. urediti v smislu sklepa glavne skupščine razmere v savski sekciji, je bil tovariš Kumelj imenovan tudi v anketni odbor, v katerem je deloval kot tajnik in referent. Rezultat dela tega anketnega odbora je bil za naše združenje nadvse

kot na banovinski skupščini, popolno soglasje. Kot zastopniki slovenskega učiteljstva, ki si je prvo prisvojilo načela deklaracije, se bodo naši delegati postavili vsi enodušno v obrambo stanovske linije v našem združenju. Stan na tej liniji je dokončal že mnoge borbe v svojo korist in korist šole in bo moral prav iz tega razloga ostati tudi v bodoče na tej osnovi.

Ker verujemo v razsodnost vsega jugoslovanskega učiteljstva, verujemo, da bo reakcija tudi na glavni skupščini v Skoplju doživela svoj poraz, a iz tega poraza bo izšla okrepljena zavest večine, da bo učiteljstvo uspešno dovršilo borbo za lastne pravice le, če bo tudi v bodoče ostalo zvesto stanovski smeri.

VSEBINA:

Pred glavno skupščino.
K spremembi v vodstvu naše sekcije.
II. vseslovanski pedološki kongres.
† Anton Germek.
Slovo ob odprtem grobu.
† Emilu Križmanu.
LISTEK: Hrvatsko kmečko gibanje. — Zeleni jubilej v samotni.
Splošne vesti. — Bolezni in vzroki smrti Nj. Sv. patriarha Varnave. — Osebnost zadeve. — Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU. — Učiteljska tiskarna. — Mladinska matica. — Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič. — Novosti na knjižnem trgu.

dober in razveseljiv, ker so se končno uredili spori v sekciji JUU za savsko banovino, ki so trajali že daljšo dobo in hromeli plodno delo v celotni organizaciji.

Ko ga pozdravljamo kot novega predsednika naše sekcije, smo prepričani, da bo tudi na svojem novem položaju posvetil vse svoje sposobnosti edino koristim naše stanovske organizacije in koristim učiteljskega stanu.

II. Vseslovanski pedološki kongres

VAŽNOST KONGRESA
ZA UČITELJSTVO.

Stojimo tik pred pedološkim kongresom, ki bo postavil važne mejnike na polju vzgojnega učiteljskega dela. Spričo tega dejstva bo ta prireditelj velikega pomena za vsakega učitelja in praktičnega vzgojitelja sploh. Važna zato, ker bo poživila študij pedologije v naši državi, ki je šele v početnem štadiju, in ker bo naše učiteljstvo imelo priliko prvokrat slišati predavanja odličnih mladinoslovcev drugih slovanskih držav, kjer je ta veda zelo razvita; važna tudi zato, ker so izsledki te nove vede neprecenljive vrednosti za vsako pedagoško prizadevanje.

Mladinoslovje je znanost o otroku in mladostniku, ki raziskuje vse faktorje, od katerih zavisi njegov duševni in telesni razvoj. Ta veda objame otroka od vseh strani; tako raziskuje pedobiologija njegov fiziološki razvoj, pedopsihologija njegovo duševno življenje, pedopsihopatologija oblike in vzroke duševne defektnosti, pedosociologija faktorje, ki ovirajo ali pospešujejo njegov razvoj v družbi in pedokriminalologija, ki se peča z zločinskimi nagnjenji otroka in mladostnika. Vse te pedologije imajo skupno osnovo; razvoj in rast otroka v najrazličnejših oblikah in dobah.

S pomočjo njenih izsledkov obidemo vse ovire, ki se nam običajno stavljajo pri vzgojnem delu na pot in prodrodo z lahkoto v notranjost otroka. Pedologija nam pokaže razvojne stopnje otroka v različnih dobah in aktivnost posameznih duševnih funkcij v teh dobah. Mladinoslovje pa polaga enako pozornost tudi na telesni razvoj otroka in mladostnika, ker je telesna vzgoja prav tako važna kakor duševna vzgoja. Le na podlagi izsledkov pedologije si bo znal torej praktični vzgojitelj začrtati pravilno, naravno in sistematično vzgojno delovanje med mladino, le z njimi bo imel pri otroku in mladostniku resnične uspehe.

Predavatelji iz Bolgarije, Češkoslovaške, Poljske in Jugoslavije bodo pokazali na kongresu v Ljubljani na vse najnovejšie izsledke pedologije. Glavna predavanja bodo v plenumu na Taboru, specialne teme pa se bodo obravnavale po sekcijah. Tako bodo pedobiološka predavanja v Delavski zbornici, pedopsihološka v frančiškanskem kolegiju, pedosociološka v dvorani Filharmonije, a sekcija za uporabno pedologijo na ljubljanskem magistratu. Natančnejše o tem smo razpravljali v zadnji številki »Učiteljskega tovariša«. Po vsakem predavanju je določen gotov čas za debatiranje. Predavatelji bodo ponazorili svoja predavanja s skioptičnimi slikami.

V okviru kongresa bo na gluhoemnici v Ljubljani tudi osem razstav, katerih namen je pokazati dosedanje delo slovanskih mladinoslovcev. 28. avgusta popoldne je od 15. do 17. ure ogled teh razstav pod strokovnim vodstvom prirediteljev samih.

Omeniti moramo tudi slavnostni koncert Trboveljskega slavčaka, ki se bo vršil 26. avgusta zvečer v dvorani na Taboru z namenom pokazati ostalim slovanskim mladinoslovcem razvoj naše mladinske glasbe.

Stalni odbor za prirejanje pedoloških kongresov v slovanskih državah se je namenil s prireditvijo v Ljubljani podpreti v prvi vrsti učiteljstvo, ki ima dan za dnem opravka z mladino. Zato upravičeno pričakuje, da se ga bo udeležilo v čim večjem številu in pokazalo svoje razumevanje za vprašanja pedologije. Med prijavami opazimo malo imen tovarišev in tovarišic, a upamo, da se bodo ti

zavedli svoje dolžnosti, ker imajo s plačano prijavnino 20 din posebne ugodnosti. S plačano prijavnino imajo prost vstop k vsem predavanjem, vsem razstavam in na koncert Trboveljskega slavčka.

Preskrbljeno je tudi za stanovanja in hrano. Vsak prijavitelj naj navede, kakšno stanovanje želi (v hotelu od 25 din dalje, pri-

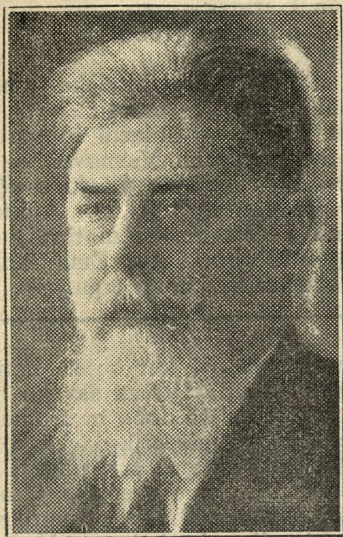
vatno od 20 din dalje ali v internatu od 5 din dalje), nakar bo prejel nakaznico za stanovanje, program in navodila. Vse važnejše informacije bo dajalo tajništvo kongresa, ki se nahaja na sekcijah prostorih v Franciškanški ulici 6/I v Ljubljani. Na ta naslov naj učiteljsko pošilja tudi svoje prijave, denar pa na čekovni račun štev. 17.471.

† Anton Germek

V soboto 14. t. m. smo pokopali tovariša Antona Germka.

Ob njegovem odprtem grobu se je nebo stemnilo in lilo je v dolgih curkih, kot da se nebo samo joče.

Tu je Germek marsikomu nepoznan, ali kaj je pomenil on za Juljsko Krajino, ve le oni, ki je živel v Primorju.

Bil je ustvaritelj, prvi in zadnji predsednik »Zveze slovanskih učiteljskih društev v Italiji«.

»Ne Germek — Hrast bi se moral imenovati«, je omenil nekoč govornik. In prav je imel. Močan je bil po telesu in njegov izrazit obraz je naravnost klical po kiparju. Bil bi lahko umetniku model za Mojzesa ali kakga drugega voditelja ljudstva. Ali ne samo

na videz, on je bil tudi v resnici borec. Borec za pravice slovenskega naroda v Primorju, borec za pravice učiteljskega stanu.

Iniciator je bil in organizator. Organizator pa tak, kot ga med učiteljskim v Primorju še nismo imeli. S peščico mladih, inteligentnih mož je organiziral 900 slovenskih in hrvaških učiteljev v močno zvezo. Pod njegovim vodstvom je začel izhajati v Trstu »Učiteljski list« in »Novi rod«, ki je bil takrat najboljši slovenski mladinski list. Pod njim so izdajali istrski Hrvatje »Mladega Istranina« in so se vršili veliki pedagoški in socialni tečaji. Ta čas se je ustanovil tudi Učiteljski pevski zbor, ki je prirejal pevske turneje po vseh večjih krajih Primorja in je zanesel slovensko pesem tja do Benetk in Bologne.

Germek se ni znal hliniti, bil je mož, ki je povedal resnico v obraz, pa naj je že bil kdor koli. Ni bil govornik, vsaj ne eden takih, ki jim lijo besede kot slap, da se jim smisel kar gubi v gneči fraz. Njegov govor je bil malce okoren, trd, brez baročnih okrasov, brez umetničenih prispodob, zato pa jedrnat, preprost, udaren.

Germek je bil človek ravne linije, človek močne hrbtenice. V najtežji dobi je stal trdno na svojem mestu. V času najhujšega nasilja ni klonil, ni omahoval, pa naj je šlo tudi za njegovo glavo.

Ko je Gentilejeva reforma zadala smrtni udarec slovenski šoli v Juljski Krajini in je fašizem zatrl učiteljsko zvezo, je bil Germek kot izkoreninjen hrast. Brez borbe ni bilo življenja zanj. Upanje v svetlejši dni, ko bo lahko zopet privihal rokave, se ni uresničilo. Umrl je. Umrl je skoro pozabljen. A ne pozabljen od onih, ki so ga zares poznali. Na poti v življenje jim bo svetel kažipot.

Albert Širok.

Slovo ob odprtem grobu

Ob odprtem grobu pokojnega tovariša Antona Germka, voditelja slovenskega učiteljskega stanu, kot člana vodstva bivše Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev Te je po-

znala vsa starejša slovenska učiteljska generacija.

Poln energije in ognja si stal vedno v prvih vrstah učiteljske organizacije, vedno na braniku učiteljskih pravic, vedno v boju za doseg njegovih upravičenih zahtev. Vselej neutrudljiv, vztrajen, odločen in brez-kompromisen borec. Zaradi te Tvoje odločnosti v življenju kljub vsemu Tvojemu širokemu obzorju in širokopoteznosti nisi napravil osebne kariere. Do kraja si ostal samo učitelj na eni tržaških slovenskih šol. To pa Te ni moglo ponižati in ni ohromelo Tvojih svežih, vedno mladih sil. Kot hrast si stal nepremagljiv na začetni poti, ki je terjala od Tebe vsak dan novega osebnega odrekanja in samozatajevanja. Kot slovenski učitelj si tesno živel življenje svojega naroda. Povsod si stal v prvih vrstah dela in borbe, kjer je šlo za njegove pravice.

Svoj pravi značaj, delavnost, neuklonljivost volje, odločnost, žilavo vztrajnost, organizatorsko sposobnost in druge dragocene zmožnosti si pokazal, ko je tok svetovnih

kuharica in perica v javnem življenju. Zato se mora v vsakem človeku najprej prebuditi in razviti zavest o njegovem človeškem dostojanstvu in spoznanje, da v človeški družbi sploh ne sme biti trovov, ne pa, da bi imeli troti tako vso oblast in vso čast, kot ves denar in vse imetje. (S. Radić v »Domu« 1922.)

Kot edina suvereniteta ima narod popolno pravico samoodločbe ne samo v zunanji, temveč tudi v notranji politiki. Zato se morajo tudi ekonomska vprašanja reševati v zvezi s kmečkimi interesi. Če je to potrebno, mora država — kmečka država — poseči krepko v navidezno »neomajne« in »neizpremenljive« principe privatne lastnine. »Zemlja kmetom, tovarne delavstvu, trgovina zadrugam« — je kratka formulacija ekonomske politike kmečke stranke.

Zahteva parcelacije velikih posestev je izzvala zaplenitev prvega programa kmečke stranke in to šele po številnih pritožbah s strani veleposestnikov in ostale hrvaške gospode na dvorno pisarno na Dunaju. Med temi je bila tudi pritožba zagrebškega nadškofa, kakor trdi pok. Stjepan Radić po izjavi bana Nikole Tomašića. Zaradi zahtev o referendumu proglašajo klerikalci kmečko stranko za protimonarhistično in kličejo: »Referendum v monarhistični državi! Odvzeti kralju pravico sankcioniranja in jo prenesti na narod!« (»Hrvatstvo«, 1905, št. 78.) In vendar je ta zahteva ena od najvažnejših, ki omogočajo sodelovanje delovnega ljudstva v zakonodajstvu. Druga taka zahteva je self-governement. Kmečka stranka zahteva, da nižje upravne edinice (n. pr. občine, katere vsekakor prenehajo biti policijsko-upravne in postajajo gospodarske, ekonomske edinice, »poljedelske občine«, kakor jih je imenoval dr. A. Radić), odločajo samostojno in brez vsakega nadzorstva s strani državne oblasti o svojih poslih. Vsekakor velja to tudi za višje edinice in predvsem za ves narod.

dogodkov prerezal naše narodno telo. Tedaj, ko so jugoslovanskemu učiteljsstvu izza mej Jugoslavije klonile roke in je upadal pogum, je dobilo v Tebi najboljšega, najspodobnejšega in največjega voditelja. Ustanovil si Zvezo slovanskih učiteljskih društev Juljske Krajine ter bil do njenega razpusta njen predsednik. V tem času si bil učiteljsstvu voditelj, prijatelj. K Tebi so se zatekali učitelji kot otroci k očetu. Ti pa si po očetovski pomagaj povsod, kjer si mogel. Ob vsaki uri, ponoči in podnevi si bil potrebnim na razpolago. Kdo bi mogel naštetati vse Tvoje delo in Tvoje žrtve iz tega časa? Kdo bi mogel naštetati tudi vsa Tvoja razočaranja? Bil si pa vedno velik, tako velik in vzvišen, da Te vse številne nizkosti niso dosegle. Licemerstva in maščevanja nisi poznal. Bil si vedno odkrit in odpustil vsem, ki so Te žalili.

Pri vsem svojem delu si vedno pozabljal nase. Bil si eden od tistih redkih, skromnih velikanov, ki nikdar ne sejejo na svojo njivo in ne žanjejo za svojo hišo. Tvoja njiva je bila učiteljska organizacija in Tvoja hiša je bila učiteljski stan.

Dragi, veliki naš prijatelj in vzornik! Dragoceni naš borec, tovariš Anton Germek, prvi in zadnji predsednik Zveze slovanskih

učiteljskih društev Juljske Krajine! Ko se poslavljam od Tebe pred to gomilo, ki sprejema za vedno vase Tvoje nam drago telo, se v imenu Jugoslovanskega učiteljskega združenja — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani in v imenu celotnega Jugoslovanskega učiteljskega združenja s polno hvala, nostjo spominjam vsega Tvojega dela za učiteljsko in slovenski narod. V imenu celotnega Jugoslovanskega učiteljskega združenja, še posebej pa v imenu njegovega slovenskega dela, Te zagotavljam, da seme, ki si ga sejal, ni padlo na jalova tla. Ze klije in poganja mlada žetev ter bo obrodila sad, ki bo vreden Tebe in Tvojega dela. Tvoje telo odhaja, Tvoj oplojujoči duh pa je ostal med nami in bo dajal učiteljsstvu in njegovim voditeljem novih moči za novo delo.

Počivaj mirno, dragi tovariš, voditelj in vzornik, v tej blagoslovljeni in svobodni jugoslovanski zemlji.

Učiteljsko Jugoslavije se ob tem odprtem grobu hvaležno klanja Tvojemu spominu.

Najboljši tovariš in prijatelj, učiteljski vodja in borec, prvi in poslednji predsednik Zveze slovanskih učiteljskih društev v Juljski Krajini, večna Ti slava!

† Emilu Križmanu

Ciklame naših gorá cvetó,
Tebe pa krije hlad...

Preko planinskih gorá se že razgrinja prvi dih bližajoče se jeseni, ciklame ga oznanjajo, dih, ki nosi konec, smrt... Vesel si bil vedno te naše bleščeče jeseni, čeravno si gledal v njej smrt. Pomislil si pri sebi: »Tudi moje življenje diha jesen«, le vedel nisi, da je v njem tako kmalu začrtan konec, smrt. In prišla je sredi ciklam naših gorá, prišla, da razdruži, da rani do krvi, da zada udarec, v katerem je najgloblja bolečina tega življenja — ločitev. Prišla je ločitev od ljubljenih, od te mile planinske zemlje, od vsega, prinesle so ciklame — konec Tvojega bitja — smrt.

Ni pomagala več solza, ne molitev, zapisano je bilo v večnih postavah: konec, smrt. Zatrepetala so srca, bolečina je zmagala, vedeli smo le: dragega, vedrega tovariša ni več.

Planinska mila zemlja, bodi lahka! Pokrila si veliko ljubezen do zdravih planinskih gorá, do tega trpečega ljudstva, do sonca... Bodi lahka, usmiljena!... Naša srca pa se bodo učila od Tebe, dragi, ljubiti to divno zemljo, ljubiti jo, četudi bodo oznanjale ciklame konec, ljubiti jo, kakor si jo ljubil Ti, ko Te je sprejela vase na veke...

Bodi usmiljen, Gospod, tem, ki so ljubili.

Tvoji tovariši.

Splošne vesti

VSEM ŠOLSKIM UPRAVITELJSTVOM!

Ministrstvo je razposlalo pod Pbr. 28.486 z dne 12. avg. t. l. na vse ravnatelje in upravitelje šol sledečo okrožnico: V okviru II. vseslovanskega pedološkega kongresa, ki se bo vršil v dneh 26. do 28. avgusta t. l. v Ljubljani, bo tudi razstava slovanske povojne mladinske knjige. Da bi bila razstava čim bolj uspešna in popolna, se priporoča vsem vodstvom šol v področju ministrstva prositi, da čimprej odpošljejo Pripravljalnemu odboru za II. vseslovanski pedološki kongres v Ljubljani, Franciškanška ul. 6, vse liste in revije, ki so jih po vojni izdajali učenci teh šol, da pridejo še pravočasno za razstavo.

Tudi učitelji-avtorji, ki so izdali kako mladinsko knjigo od l. 1918. dalje v samozaložbi, so naprošeni, da jo pošljejo čimprej za razstavo II. vseslov. pedološkega kongresa na naslov: Mladinska matica, Ljubljana, Franciškanška ul. 6.

— Spomenik pisatelju dr. Ivanu Tavčarju. Slovenska matica naznanja, da se odkrije dne 19. septembra t. l. doprski kip pisatelja dr. Ivana Tavčarja pred njegovo rojstno hišo v Poljanah nad Škofjo Loko. Natanejši program se še objavi. Sestavil se je že v kraju pripravljajni odbor, ki vodi vso prireditev.

Kakor vidimo, se kmečka demokracija bistveno razlikuje od gosposke, buržoazne. To razliko sta ustanovitelja kmečke stranke poudarjala ob vsaki priliki. Dr. A. Radić piše: »Veste, da nisem navdušen za to svobodo, v kateri je dovoljeno slabšega opliniti in ga potem, ko ste mu vse pobrali, z gladom prisiliti, da dela za drugega. Na drugem mestu primerja gosposki parlamentarizem z uro, ki jo dajo otroku, da se z njo igra. Ura ima vse, pero in kazalce, pa — ne gre. Kaže tako, kot hoče oni, ki pero navija in ne kakor je prav. Gospoda je dala narodu volilno pravico, narod se na volitvah trudi, da prerine svoje zastopnike, parlament pa »ne gre«, ker nekdo drži ono pero in ga navija, da kaže ura tako kot hoče oni, ki jo navija, to je, parlament dela po gosposkih željah in zahtevah.

S tem, da je postavila narodno voljo kot vrhovni zakon, se je kmečka stranka odrekla vsaki misli na diktaturo. Iz tega je razvidno, kako nasprotna je bila prejšnji gosposki, prikriti diktaturi in zato je jasno, da je tudi proti današnji odkriti fašistični in narodno socialistični diktaturi. A. Radić ni doživel niti ene niti druge. Vendar se iz njegovih del z lahkoto spozna, kakšno stališče bi zavzel danes proti tem pojavom. Stjepan Radić se je izrazil o tem na mnogih mestih, ko je pisal proti Mussoliniju in temu, kar dela.

Kmečka stranka vodi dosleden demokratizem tudi v svoji notranji organizaciji. Ze prvi načrt strankinega programa je bil predložen glavnemu odboru in nato prvi glavni skupščini, da ga sprejme, odnosno spremeni in dopolni.

Po načinu dela, ki vlada v stranki, odločajo na glavni skupščini oni, katere izberejo pristahi in zato je tudi bila prva glavna skupščina, kakor dr. A. Radić s ponosom poudarja, »poslanska« in ne »povablenska«, to je, nanjo niso prišli in v njej niso odločali ljudje, ki bi jih poklicali po svoji volji prvaki,

temveč so v to skupščino prišli in v njej odločali samo tisti svobodni kmetje, ki so jih pristahi stranke sami poslali.

Iz mnogih izjav pok. S. Radića vidimo, kako je on vse svoje delo usmerjal po narodnem mišljenju in kako je vselej želel od britve vsaj glavnega odbora kmečke stranke. »Moja politika je — je rekel nekoč — od začeta veljala toliko, v kolikor je bila tolmara čustev, pravic, težnje in volje hrvaškega naroda... Če rečem, da nekaj sem, a hrvaški narod reče, da to ni res, tedaj to (kar rečem jaz) nič ne velja. A če rečem, da nekaj nisem, a hrvaški narod reče, da sem, tedaj zopet (kar rečem jaz) ne velja.«

Jasno je, da se taka politika v osnovi razlikuje od stare in nove gosposke politike. Po terminologiji kmečke stranke se smatra za staro gosposko politiko tista, ki so jo vodili v srednjem veku fevdalci, višja duhovščina in vladarji. Nova gosposka politika je tista, ki jo vodi buržoazija.

Tako Ante kakor Stjepan Radić razlikujeta samo dve politiki: gosposko ali aristokratsko in socialno ali ljudsko. »Danes sta samo dve stranki na svetu — piše S. Radić v razpravi »Hrvaška ljudska kmečka stranka« v »Hrv. misli«, l. 1904. — aristokratska in ljudska (demokratska). Temeljna razlika med obema je ta: aristokratom je narodno sredstvo ali pravi objekt za politiko, demokratom je narod sam subjekt v politiki, kateri vselej določa namen... Tako spadajo med aristokratske stranke najprej liberalne in klerikalne, nato državni, plemenski in kontinentalni imperialisti, končno vsi šovinisti in fanatiki brez ozira na to, ali so narodni politični ali verski fanatiki. Zgornja razlika velja namreč tudi za slučaj, kadar si ves narod, država ali vobče skupina ljudi zamisli ta ko podlago, po kateri mora biti druga država, narod ali stan sredstvo za katerikoli smoter.«

Stjepan Kranjčević:

Hrvatsko kmečko gibanje

(Dalje.)

Kmečka demokracija — je osnova, na kateri temelji vsa zgradba hrvaškega kmečkega gibanja. Narod je suveren — je osnovna misel kmečke stranke. Hrvatsko kmetstvo — kakor vsako kmetstvo na svetu — ima skupne, popolnoma enake potrebe, enake želje in povsem iste zahteve. Te potrebe, želje in te zahteve morajo postati temelji nove, kmečke politike.

Vse zakonodajstvo, vsa uprava, vse kulturno prizadevanje, vse javno življenje se mora ravnati po njih. Torej ravno nasprotno od tega kot je dandanes, ko se vse ravna izključno po gosposkih interesih, željah in zahtevah. Temu se bodo gospoda, gosposke stranke, vsekakor ostro in ognjevitno uprle.

Ustanovitelja kmečke stranke sta to vedela in pričakovala. Vendar sta mislila, da bo večji del hrvaške gospode iz patriotskih nagibov soglašal z novo politiko, ki uvaja v narodno borbo proti tuji oblasti novo, prav za prav edino moč, milijone hrvaških kmetov.

To pa se ni izpolnilo. Hrvatska gospoda se kot en človek dviga proti kmečki stranki in njenima ustanoviteljema in pričinja brezsrčno in nečloveško gonjo. Sam Stjepan Radić napoveduje to na nekem mestu: »... jasno boste videli to strahoto. Vso gospodo brez razlike strank in poklicev složno v sramotni in nepošteni agitaciji proti kmečki stranki, vse prebujeno kmetstvo pa složno in enodušno za kmečko stranko.« (»Dom«, 1913, št. 50.)

Kmečka stranka zahteva od vsega začetka »tako družbeno ureditev vse vlade in uprave, v kateri mora direktno sodelovati ne samo vsak delavec in kmet, temveč tudi ves ostali delovni narod tako, da soddločuje tudi vsaka

niško službo v gospodarskih podjetjih, odvetnikih, notarjih, trgovcih itd. Izpričevala služijo tudi kot izkaz dovršene vojaške dobe in poldrug leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnateljstvo dnevno v pisarni na Domo-branski cesti osebno in tudi pismeno ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliški internat. Hčerke in sinovi aktivnih in upokojenih učiteljev imajo popust na šolnini. — Zavod proslavi letos 35letnico obstoja.

— **ČLANSTVO SRESKEGA DRUŠTVA JUU LJUBLJANA - MESTO** vabim, da se polnoštevilno prijavi za II. vseslovenski pedološki kongres, ki je velike važnosti in velikega pomena predvsem za učiteljstvo.

Vekoslav Mlekuž, predsednik.

BOLEZEN IN VZROKI SMRTI NJ. SV. PATRIARHA VARNAVE.

Uradna zdravniška poročila
o razvoju boleznin in smrti poglavarja
pravoslavne cerkve.

Beograd, 5. avgusta. AA. Ker so se ob smrti patriarha Varnave razširili glasovi, da je smrt Nj. Sv. patriarha posledica zastrupljenja, je upravnik mesta Beograda odredil, da se zbero zdravniške izjave vseh zdravnikov, ki so zdravili Njegovo Svetost in da se na podlagi teh zdravniških sodb ugotovi dejansko stanje in uvede zakoniti postopek.

Z nalogom upravnika mesta Beograda Pov. št. 198 z dne 2. avgusta 1937. se je odredilo, da se zdravniki dr. Aleksander Ignjatovski, dr. Laza Stanojević, dr. Dimitrije Antić, vseučiliški profesorji, in dr. Andra Nikolić, šef živčnega oddelka, dr. Nikolajević, dr. Rudolf Kobal, sanitetni brigadni general, dr. Zdravko Nižetić, šef očesnega oddelka, dr. Aleksander Vukoval, primarij splošne državne bolnišnice in dr. Simeon Popov, ki jih je sam sveti sinod naprosil, da so zdravili pokojnega patriarha Varnavo, takoj pokličejo na upravo mesta in da tu pred oblastjo pismeno izjavijo:

1. Za kakšno boleznijo je bolehal pokojni patriarh Varnava.
2. Kaj je bil vzrok njegove smrti.
3. Ali so ugotovili, da je pok. patriarh Varnava kdaj imel isto ali podobno bolezen, in ali je zadnja bolezen bila v vzročni zvezi z boleznimi prejšnjih let.
4. Ali je šlo za kakšno zastrupljenje in kakšne vrste, in posebej
 - a) prehranitvenega značaja zaradi pokvarjene hrane, ali
 - b) avtointoksikacija kot posledica strupov v organizmu zaradi obolenosti raznih organov, ali
 - c) je bilo pa namernega značaja.
5. Ako je bilo namerno zastrupljenje, na podlagi česa se to sklepa in s čim in kako se je izvršilo.
6. Ako je obstajal sum kakšnega namernega zastrupljenja, da izjavijo, zakaj niso stvari prijavili pristojni oblasti.
7. Da izjavijo na osnovi poteka in značaja boleznin, ali je pokojni patriarh Varnava umrl naravne smrti, ali je pa smrt nastopila kot posledica namernega zastrupljenja.

Gori navedeni zdravniki so dolžni takoj po obvestilu o tem nalogu dati zahtevano izjavo.

Ta nalog upravnika mesta Beograda so izročili v podpis vsem gori navedenim zdravnikom izvemši Nižetića in Popova, ki se mudita izven Beograda.

Dne 2. avgusta dopoldne so se sestali podpisani zdravniki in so dali upravniku mesta Beograda tole pismeno izjavo:

(Dalje prihodnjič.)

Lojze Zupanc:

Zeleni jubilej v samoti...

»Dragi! Verjemi, da pogrešamo ob naši desetletnici tovariša Čičigoja.« (Slede podpisi in pripisi!) —

Ne, jaz se na jubileje res prav nič ne razumem. Moja žena pravi, da bo kmalu poteklo deset let, odkar sva se ojamila v zakonski voz in da bo to neke vrste družinsko slavlje in da naj le skrbim, da ji bom za ta »izredni dogodek« zadosti denarja dal. Kajti brez denarja da ne more nakupiti jedače in pijače, brez tega pa bi bili obrabi številnih sorodnikov in prijateljev, ki se obljublajo za ta »veliki dan« s čestitkami v našo hišo (prosim, samo s čestitkami!), dolgi in kislji. Tega škandalu pa naša »familija« vendar ne sme doživeti in še na sam zeleni jubilej najine poroke, tako rekoč in prosim!

Tako nekako. Saj poznate ženske in njihove velike skrbi, ki se zmerom končajo v praznih žepih dragih možičkov...

Pa sem se oni dan spomnil, da bi moral letos obhajati še neke druge vrste zeleni jubilej. Deset let je poteklo, odkar sem maturiral. Prijatelji so me vabili tri mesece prej. Prejel sem kup pisem in vsi so me lepo vabili in obujali spomine in me rotili, da ne smem in da »veliki dan« ostati doma, ker bo vince izbrano in družba izbrana, sploh vse izbrano... Prekmalu so me vabili. Na vse zadnje sem pozabil na jubilej (»pozabil« se lepše sliši, saj se ne spodobi napisati, da pre-

Glede na nalog upravnika mesta Beograda Pov. št. 198 z dne 2. avgusta 1937, si usojamo tole odgovoriti na zadana vprašanja: ad 1. Nj. Sv. blagopokojni patriarh Varnava je bolehal za alimentarno zastrupitvijo prebavnih organov z reperekusijo na centralni in periferni živčni sistem.

ad 2. Neposredni vzrok smrti je bilo obojestransko vnetje pljuč in slabo srce.

ad 3. Ta obolenost ni v neposredni vzročni zvezi z njegovimi prejšnjimi boleznimi, toda glede na to, da je Nj. svetost prej večkrat bolehal na obolenju organov za prebavo, se more domnevati, da je obstajalo splošno nagnjenje za trebušna in črevesna obolenja.

ad 4. Zastrupitev je nastopila po prehranitveni poti, iz anamnestičnih podatkov se pa ni moglo sklepati na kakšno namerno zastrupitev in tudi ni bilo suma za to.

ad 5. Odgovor na točko 5. je že v točki 4. ad 6. Kakor se vidi iz točke 4. ni bilo suma za namerno zastrupitev in zato nismo stvari prijavili.

ad 7. Odgovor na točko 7. je že vsebovan v prejšnjih točkah.

Beograd, 2. avgusta 1937.

Univ. prof. A. Ignjatovski, l. r., dr. Nikolajević, l. r., prof. Antić, l. r., sanitetni brigadni general dr. Rudolf Kobal, l. r., dr. Laza Stanojević, l. r., univ. prof. dr. Andra Nikolić, l. r., šef živčnega oddelka, dr. Aleksander Vukoval, l. r., šef notranjega oddelka.

Razen tega je na zahtevo prof. Ignjatovskega, ki je zdravlil pokojnega patriarha Varnavo, da se prouči in dožene možnost namerne zastrupitve, centralni higienski zavod, ki mu je prof. Ignjatovski osebno izročil 17. julija izbljuvek Nj. svetosti v količini 50 kubičnih cm, izvršil vse strokovne preglede in analize in navaja v svojem poročilu 17. julija izbljuvek Nj. svetosti v kovinskih strupov, ki nastanejo v obliki oborin žveplovodika, ne-

gativna. Poročilo izključuje tudi prisotnost arzena. V filtratu so po izločitvi žveplovodika preiskali tudi vse ostale kovinske strupe in je rezultat negativen. Za pregled zastran izparivajočih strupov se je vzelo 10 kub. cm tekočine. Po destilaciji se je ugotovil s splošnimi reakcijami formalin.

Z detrakcijo se je ugotovila navzočnost 2,7 % formaldehida, kar ustreza 6,75 % formalina. Ker je pa formalin sredstvo za konserviranje in hkratu strup, je laboratorij zahteval preko prof. Ignjatovskega tele podatke: ali se ga je kaj dodalo za konserviranje tekočine. Prof. Ignjatovski je izjavil, da je dodal formalin in da ga zmerom v praksi uporablja za ohranitev materiala.

Zaradi biološke preiskave zastran zastrupljenosti izbljuvka so v kemijsko-bakteriološkem oddelku centralnega higienskega zavoda napravili na živalih poskuse in sicer s tekočino izbljuvka, ki ga je prof. Ignjatovski dal kemijskemu oddelku. Napravil so tri različne poizkuse z izbljuvkom in eno kontrolno preizkušnjo samo z raztopino formalina iste koncentracije, ki je bila dodana izbljuvku po poročilu g. Ignjatovskega za ohranitev materiala.

Na podlagi teh proučevanj je bakteriološko-epidemiološki oddelček centralnega higienskega zavoda dal tole izjavo:

Na temelju gori navedenih izsledkov mislimo, da poslana tekočina Pov. kem. št. 9 z dne 23. julija v stanju, v katerem se je ta dan in pozneje nahajala, ne vsebuje nikakih strupenih elementov, ki bi se mogli dokazati na živalih, v gori navedenih dozah. Dokazan je samo formalin, ki se je pred preizkušnjo nalašč dodal tekočini v svrhu konserviranja.

To so rezultati, do katerih je prišla s svojim dosedanjim proučevanjem uprava mesta Beograda in ki jih daje javnosti na znanje.

Iz uprave mesta Beograda II, št. 397.

● Prijavite se za pedološki kongres v Ljubljani ●

Osebne zadeve

—i Premeščeni so naslednji učitelji(ce): Majhen Aleksander iz Sv. Miklavža v Ptuj, Majhen Ivana iz Sv. Miklavža (Ptuj) v Ptuj, Lavrin Katarina iz Rajhenburga v Črnomelj, Njegovan Avgusta iz Drašič v Metliko, Toplak Valerija iz Urbana (Ptuj) v Ormož, Podboj Ljudmila iz Rečice ob Savinji (Gornji grad) v Laško, Šušteršič Frančiška iz Moravč v Rajhenburg, Štravs Milan iz Dobrne v Vransko, Župan Danica iz Gor. Lendave v Vitanje, Vidmar Miroslav iz Marenberga v Trbovlje, Pavčič Marjan iz Rovt v Trbovlje-Vode, Sabadin Bogomila iz Križevcev v Gor. Radgono, Pocuvan Milan iz Dobja v Gor. Radgono, Krebelj Ana iz Hotize k Svetemu Lenartu v Slov. goricah (Maribor l. b.), Rus Ana iz Tinj v Studenice (Maribor d. b.), Mazaj Josip iz Kuzme (Murska Sobota) k Sv. Lovrencu na Poh. (Maribor d. b.), Veljak Miroslav iz Vitantj v Dravograd, Jordan Jože iz Ige vasi v Guštanj, Škarabot Marija iz Brega v Marenberg, Kunst Angela iz Križevcev v Rogatec, Firm Štefanija iz Makol v Rogatec, Venturini Oskar iz Čemšenika (Kamnik) v Senovo, Venturini Jožica iz Vojnika v Senovo, Blejec Julijana iz Št. Ruperta v Videm, Žigon Ljudmila iz Dobja (Šmarje) v Zabukovje (Brežice), Medveš Anton iz Čadrece (Krško) v Čatež (Brežice), Podjaveršek Antonija od Sv. Vida (Ptuj) v Novo cerkev (Celje), Medved Alojzija iz Št. Petra (Novo mesto) v Gomilsko (Celje), Zorko Valerija od Sv. Jurija v Slov. goricah k Sv. Pavlu pri Preb., Vilfan Henrik iz Šmartna v Rožni dolini (Celje) v Kalobje

(Celje), Makuc Bogdana iz Stogovcev (Ljutomer) v Staro lipo (Črnomelj), Lorbek Maks iz Ženavelj (Murska Sobota) v Sevnico ob Dravi (Maribor l. b.), Horvat Božidar od Sv. Antona v Slov. gor. k Zg. sv. Kungoti, Čulak Leopoldina iz Slatke gore v Št. Ilj v Slov. gor., Kačič Marija od Sv. Lenarta v Slov. gor. v Laporje (Maribor d. b.), Kolnik Elizabeta iz Turnišča (Dol. Lendava) v Limbuš (Maribor d. b.), Zavec Marija iz Lehna k Sv. Miklavžu (Maribor d. b.), Lužnik Franc iz Trtkova v Gornjo Lendavo (Murska Sobota), Jazbec Štefanija iz Svetinj (Ptuj) v Tišino (Murska Sobota), Pavlin Pavla iz Pertoč v Tišino (Murska Sobota), Štubelj Marija iz Canjkove v Krog (Murska Sobota), Hari Deneš iz Fokovcev v Križevce (Murska Sobota), Lavrič Marija iz Bolza v Mali Slatnik (Novo mesto), Leder Mirko iz Črne (Dravograd) v Šmihel pri Žužemberku (Novo mesto), Leder Nada iz Tepanja (Konjice) v Šmihel pri Žužemberku (Novo mesto), Primožič Alojzij iz Poljan v Vavto vas (Novo mesto), Potrč Ema iz Hajdine k Sv. Urbanu (Ptuj), Rojc Jože iz Zuzma k Sv. Marku (Ptuj), Nedeljko Hilda iz Turnišča (Dolnja Lendava) k Vel. Nedelji (Ptuj), Vrtnjak Klara iz Tržišča (Krško) k Sv. Andraž (Ptuj), Klethofer Friderika od Sv. Bolfenka (Ptuj) k Sv. Lenartu (Ptuj), Jerše Danijela iz Zagradca (Novo mesto) na Dobravo (Radovljica), Donik Anton iz Skalskih Cirkovcev v Šmartno (Slovenjgradec), Pokorn Elizabeta iz Prihove (Konjice) v Sovodenj (Škofja Loka), Turk Ida iz Zavodnja (Slovenjgradec) na Trato (Škofja Loka), Regvat

Janko iz Dobja k Sv. Petru pod Sv. gorami (Šmarje), Cverlin Agneza iz Dobja v Št. Vid pri Planini (Šmarje), Božič Amalija iz Orešja (Brežice) v Štrekljevec (Črnomelj), Babič Josip iz Dobrovnika v Melince (Dol. Lendava), Kovač Genovefa od Sv. Benedikta v Slov. goricah (Maribor l. b.) v Črno (Dravograd), Kogej Emilija iz Kuzme (Murska Sobota) v Prevalje (Dravograd), Kobolt Rudolf iz Selnice (Maribor l. b.) v Prevalje (Dravograd), Pichler Vera iz Marenberga v Vuhred (Dravograd), Viher Miroslav od Sv. Jederti (Laško) v Skorno (Gor. grad), Višner Ludvik iz Cankove (Murska Sobota) v Moravče, Petrič Franc iz Peteševcev (Dol. Lendava) v Sela (Kamnik), Pelc Otilija iz Stare vasi (Brežice) v Dol. vas (Kočevje), Cotman Alojzij iz Starega trga (Črnomelj) v Zreče, Cotman Vida iz Starega trga v Zreče, Potokar Rafaela od Sv. Križa (Litija) v Olševke (Kranj), Boje Bogomila iz Moravč v Podbrezje (Kranj), Rodič Valerija iz Stopič (Novo mesto) v Križe (Kranj), Kuharič Martin iz Trboj v Voklo (Kranj), Debevc Boris iz Senovega (Brežice) v Mavčiče (Kranj), Debevc Angela iz Senovega (Brežice) v Mavčiče (Kranj), Šašek Alojzij iz Božekovega (Črnomelj) v Št. Janž (Krško), Lepšina Josipina iz Nove Štiffe (Gor. grada) v Boštanj (Krško), Fister Franc iz Cajnerjev k Sv. Križu (Krško), Fister Stefanija iz Cajnerjev k Sv. Križu, Mohorič Jožefa od Sv. Bolfenka v Slov. gor. (Ptuj) na Polico (Litija), Mrak Branislava iz Sv. Barbare (Ptuj) v Veliki Gaber (Litija), Bricelj Julija iz Zg. Ponikve (Celje) v Izlake (Litija), Kunej Danila iz Smuke (Kočevje) v Jurklošter (Laško), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), Koprivnikar Marija iz Sv. Marka niže Ptuja (Ptuj) v Žažar (Ljubljana okol.), Kariš Olga iz Kapce (Dolnja Lendava) na Bloke (Logatec), Janežič Zora iz Sv. Planine (Litija) v Stari trg (Logatec), Samsa Gabrijela iz Dobovca (Litija) k Sv. Vidu (Logatec), Turk Josip iz Melincev (Dolnja Lendava) k Sv. Jakobu v Slov. gor. (Maribor l. b.), Susman Angela iz Virštanja (Šmarje) v Gornjo Ponikvo (Celje), Levstik Ljudmila iz Strug v Dolenjo vas (Kočevje), Štrukelj Zofija iz Preddvora (Kranj), Soklič Ivan iz Galicije (Celje) v Jurklošter (Laško), Prešeren Adolf iz Banjaloke (Kočevje) k Sv. Lenartu (Laško), Švarc Ivan od Sv. Miklavža v Razbor (Laško), Šuc Eleonora iz Kala v Reko (Laško), Štante Jurij iz Prevorja (Šmarje) v Bevke (Ljubljana okol.), K

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—1 Prvi letnik zasebnih učiteljskih. Na posredovanje slovenskih ministrov je prosvetni minister podpisal odlok, po katerem smejo odpreti prvi letnik učiteljskega uršulinka v Ljubljani in šolske sestre v Mariboru. Vsako lahko sprejme po 10 zunanjih in 10 notranjih gojenk. (»Slovenec« 14. avgusta.)

—1 La Presse yougoslav. V zvezi s pariško razstavo je izdal Centralni presburo v Beogradu ilustrirano brošuro o razvoju in današnjem stanju jugoslovanskega tiska. V oceni brošure navaja Borko v »Jutru« od 14. avgusta razne pomanjkljivosti, med temi tudi to, da bi morala stati pri »Učiteljskem tovarišu« opomba, da je najstarejši še izhajajoči list, ker izhaja že 78 let.

—1 Prosvetni načrt ljudske fronte na Francoskem. Nemški tisk je priobčil načrt za preosnovo prosvetne politike na Francoskem. Po tem načrtu bi se morala preosnovati učiteljska, ukiniti verski pouk na šolah, odstraniti vse učne moči, ki pripadajo redovnim družinam, iztebiti iz učbenikov vse, kar spominja na vero in verske dolžnosti in končno strogo nastopiti proti duhovščini, ki bi se upirala laiciziranju ljudskega in srednjega šolstva. (»Slovenski dom« 14. avgusta.)

—1 Vzgoja naroda. Pod tem naslovom prinaša list »Na mejah« 15. avgusta daljši članek, iz katerega naj citiramo par odstavkov: ... zapazimo strašno raznolikost v načinih vzgoje današnje mladine, da se v popolni upravičenosti lahko vprašamo, kakšna bo naša bodočnost.

In naši vzgojitelji in vzgojni zavodi. To je najbolj žalostno poglavje v naši zgodovini, ki daje pečat naši miselnosti in nezrelosti. Izločiti moramo vse humane katoliške ustanove, vzgajajo mladino v zdravem duhu in bogaboječnosti. Počrtati pa moramo organizacije, ki iz političnega temelja, ki ga imajo, vzgajajo mladino po sistemih, ki jih naš narod ne more sprejeti kot svoje. Te telovadne ustanove in socialne organizacije kažejo očiten namen, da v okviru telesnih in duševnih gibanj vcepijo v mladino politična prepričanja. Prav taki primeri se dogajajo v šolah, kjer se med čisti vzgojni poučni red meša politična miselnost učiteljev in se med učno stvarino prav spretno podtikajo razna prepričanja.

—1 Udejstvovanje poročene žene. Pod tem naslovom prinaša »Slovenska beseda« od 13. avgusta daljši članek, kjer obsoja tudi celibat za učiteljice.

—1 Podpore za šolska poslopja. Prosvetni minister je odobril sledeče podpore: za šolo na Bledu 20.000 din, za šolo v Krogu 15.000 din, po 10.000 din za šolska poslopja v Lučah, v Črnučah, v Ratečah, v Št. Jerneju, v Grosupljem, v Planini — Rovtarskih Šiberšah, v Lazah pri Planini in v Železni gori. Po 5000 din pa za šole v Novi Štifti, v Vrhopolju, v Mohorjah, v Zgornji dolini nad Tržičem in v Malem Slatniku. (»Slovenec« 13. avgusta.)

—1 Papež o vzgoji. Krščanski učitelji in vzgojitelji, vaša naloga je resnično velika, kajti lahko rečemo, da je za milostjo sv. krsta milost krščanske vzgoje ena največjih božjih dobrot. Toda gorje Belgiji in gorje vsem deželah brez izjeme, v katerih se krščanska vzgoja zanemarija in celo pobija. Nočem biti oznanjevalec nesreče, toda vidim v bodočnost, kaj bo v tem primeru nujno moralo slediti. (»Slovenec« 13. avgusta.)

—1 Za versko šolo se zavzema »Slovenski gospodar« od 11. avgusta v svojem uvodniku. Tu pravi med drugim: Naša zahteva je: verska šola. To zahtevo bomo v bodoče še odločneje poudarjali, ker nas k temu poudarku silijo rastoči zli sadovi brezverske šole na Francoskem in drugod. Z istim poudarkom zahtevamo popolno svobodo katoliške mladinske prosvete in vzgoje na duševnem in telesnem področju. Ne moremo in tudi ne bomo dopuščali, da bi bila telesna vzgoja in vežba krinka, pod katero bi se širilo med mladino nekrščansko mišljenje in hotenje.

—1 »Gruda« prinaša v svoji julijski številki kratko poročilo o učiteljski skupščini v Ljubljani. Med drugim stoji: Da ta organizacija tako krasno uspeva in trdno stoji, je gotovo v veliki meri zasluha dolgoletnega predsednika g. I. Dimnika. S svojo izredno delavnostjo in sposobnostjo je posvetil vse sile svoji organizaciji v borbi za pravice učiteljskega stanu. — O poročilu tajnika pravi, da je bilo zelo pomembno. — Vse zborovanje je pokazalo vso moč in odpornost učiteljske organizacije. Članek zaključuje sledeči odstavek: Ugotavljamo, da je prav učiteljstvo v Sloveniji s požrtvovalnim in neustrašenim delovanjem pri prosvetnem delu na vasi, zlasti pa tudi pri Društvijskih kmetskih fantov in deklet dokazalo, da zasluži od organizirane kmetske mladine vse priznanje! Če obstoja še kje kako napačno gledanje na učiteljstvo, je to redki in obsojanja vredni primer, ker moramo ogromni večini našega učiteljstva z vso iskrenostjo tudi ob tej priliki izreči toplo zahvalo za krepko sodelovanje pri naših društvijskih in za splošno umevanje potreb naše vasi!

Učiteljska tiskarna

—t Učiteljska tiskarna ima vse nove in stare tiskovine in knjige. (Matične liste, izkaze, matico z indeksom itd.)

—t Učitelji dolgujejo le male zneske; za nje je plačilo malenkost, za tiskarno bi se nabrali lepi tisočaki. Tovariši(ce), ne čakajte opominov, iz lastne volje storite svojo dolžnost!

—t MODRE BESEDE IZ »ZADRUŽNEGA VESTNIKA«:

Žrtvuj se in nič ne upaj na slavo in nagrado.

Bistveni znak, ki odlikuje človeka, vrednega tega imena, je stanovitnost navzlic težkim in sovražnim okoliščinam.

Kdor svetu resnico diha, slabo opravi, kot če medvedu v uho pihne.

TOVARIŠI! Skrbite, da bodo šole plačale letos svoje stare dolgove!

—t Vranc - Dolganov: »Koncentracijski načrt letnih delovnih enot« izide v Učiteljski tiskarni, kakor hitro bodo došla vsa prednaročila, da bo mogoče določiti naklado.

—t Gangl II. čitanka (starejša izdaja) nudimo šolam za polovično ceno — 8 din.

—t Ste že naročili vse potrebno? Ne odlašajte, da boste čimprej postreženi!

—t Seznam stenskih slik in raznih učil iz leta 1935. so prejele vse šole. Dodatek k temu seznamu izide v kratkem.

—t VPRAŠANJE: Ali bi bilo umestno prijaviti terjatve predsednikom društev, naj prijateljsko vplivajo na svoje tovariše, da poravnajo zapadle obveznosti?

—t Nefrankirana pisma nam povzročajo stroške.

—t Poštne prosto pošilja Učiteljska tiskarna vse šolske potrebščine upravam šol in šolskim odborom.

—t Upravitelji, pozor! 2 reliefa »Jugoslavije«, ne povsem dovršena, v velikosti 100 X 128 cm sta naprodaj po nabavni ceni. Interesenti naj pišejo po informacije knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

—t Naročite Ogrinovo: Državoznanstvo« za obrtno nadaljevalne šole. Knjigo je odobrilo ministrstvo prosvete.

—t Za zimo bo treba popolniti že izrabljene šolarske knjižnice. Preglejte že sedaj cenik knjigarne Učiteljske tiskarne za l. 1937. Sedanje nizke cene za mladinske knjige veljajo le toliko časa, dokler ne poide vezana zaloga. Novo vezane knjige bodo dražje.

—t Učitelji-sadjarji in fantje iz kmetsko nadaljevalnih šol! Ali veste, da lahko kupite vezano Beletovo: »Sadjarstvo«, najboljšo in največjo slovensko sadjarsko knjigo za nižano ceno 20 din v knjigarni Učiteljske tiskarne? Naročite jih skupaj za vso nadaljevalno šolo.

Mladinska mafica

—mm O »Našem rodu« piše tudi »Slovenski učitelj« v svoji 7.—8. številki. Tu pravi tudi: »Cicibanov rod« na str. 138 kaže, da imajo otroci vsega dovolj. V samokolnicah vozijo zvončke, zalivajo rože, frčijo po zraku; kosci in ženjica gledata, kako gre polž s svojo prtljago na počitnice itd. Samo veselje, same dogodivščine mladih iz dela in domišljije, so pa tudi resne stvari, za male gospodarje o presajanju sadnega drevja in dr.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. POZIV. Pevski tečaj se vrši v dneh 23., 24. in 25. avgusta. Začetek 23. avg. ob 10. uri dopoldne v običajnih prostorih Glasbene matice v Ljubljani. Strogo obvezno za vse članstvo zbora. Za prenočišče je prekrbljeno. O d b o r.

—pev. Ustanovitev moškega zbora. Že zadnjič smo poročali, da je upravni odbor sklenil ustanoviti moški zbor, ki bo nastopal samostojno na koncertih in drugih sličnih prireditvah. Natančnejši pogovor o tem bo ob priliki tečaja v avgustu.

—pev. Učiteljski pevski zbor opozarja tovariše in tovarišice, da sprejema nove pevke in pevce, ki imajo dobre glasove. Prijave je treba poslati na UPZ, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Interesenti se prijavijo lahko tudi na pevskem tečaju, ki se bo vršil od 23. do 25. t. m. v prostorih Glasbene matice v Ljubljani.

KUPUJTE PRI TVRDKAH

KI OGLAŠUJEJO

V NAŠEM LISTU

Novosti na knjižnem trgu

IVAN GROHAR

Tragedija slovenskega umetnika.

Založba »Ivan Grohar« v Ljubljani je izdala biografijo o znanem slovenskem umetniku Ivanu Groharju. Knjigo je spisal Anton Podbevšek, a tiskala se je v Učiteljski tiskarni, katera je oskrbela tudi prav okusno vezavo. — Cena v polusnje vezanemu izvodu je 220 din. — V knjigi, ki obsega 364 strani kvart formata, je med tekstom tudi 16 večbarvnih in 30 enobarvnih reprodukcij Groharjevih del.

Eno največjih vrzeli v slovenski literaturi tvorijo vprav biografije. Založba »Ivan Grohar« si je zastavila nalogo izdajati biografije raznih znamenitih mož in kot prva teh del je izšla knjiga »Ivan Grohar«, ki ne obsega samo zgodovine umetnikovega življenja, marveč prikazuje tudi zgodovino Groharjevega časa. In prav zgodovina političnih razmer tedanje dobe nam poda jasno sliko težkega vzduha in brezobzirnih političnih borb, ki so se takrat vodile med Slovenci in ki so bile usodnega pomena za Groharjevo življenje. Te politične borbe so postajale vedno bolj divje in so dosegle višek ravno ob času Groharjeve nenadne smrti. Ker so ti politični boji zelo prizadeli Groharja, zato so v neposredni vzročni zvezi z njegovim življenjem in njegovo smrtjo. Groharjevo življenje in smrt je bila tragedija slovenskega umetnika, ki jo mora spoznati vsak inteligent. Učiteljstvo, na katerega razvoj je vplivala politična borba tedanje dobe, bi se moralo zanimati za to delo, ker z njim ne spozna samo Groharjevo življenje, marveč spozna povsem natančno tudi one politične borbe, ki so vplivale tudi na šolstvo tedanje dobe. Knjiga se dobi tudi v Učiteljski knjigarni.

MALI OGLASI

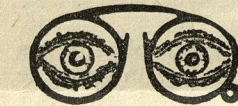
Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

KATERA GDČ. TOVARIŠICA

z eno- ali trirazrednice bi zamenjala mesto za dvorazrednico blizu Ljubljane. — Ponudbe pod »Zamenjava« na upr. lista.

ENEGA ALI DVA DIJAKA

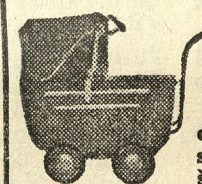
k domačemu sinu osmošolcu sprejme na stanovanje s prav dobro domačo hrano Levstek, Hradskega c. 10 a, Ljubljana.

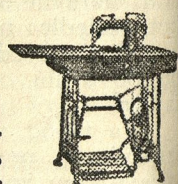
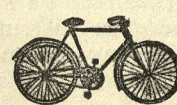
FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Start trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

CENE
NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

Umrli je dne 12. t. m. v Ljubljani naš predragi soprog, predobri oče, zlati dedek, gospod

ANTON GERMEK

mestni učitelj v pok. iz Trsta, zadnji predsednik Zveze slovenskih učit. društev Julijske Krajine.

Od sobote počiva na ljubljanskem pokopališču pri Sv. Križu.

Vsem, ki so nam v teh težkih dneh izrekli in izkazali toliko iskrenega sočutja, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja in vsem onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, izrekamo globoko zahvalo. Prav posebno se zahvaljujemo JUU za pomembni venec, predsedniku g. Kumlju za prisrčni poslovični govor, g. nadzorn. Urbančiču za zadnji tovariški pozdrav ob grobu. Globoko nas je ganilo, da je prišlo na zadnjo pot našega preljubega očeta od blizu in daleč toliko njegovih tovarišic, tovarišev in prijateljev iz vse dolge dobe njegovega dela za učiteljski stan. Iskrena hvala tudi pevcem Glasb. Matice in onim, ki so počastili v tisku njegov spomin.

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1937.

ANTONIJA, soproga; STANA, BORIS, SOLZA, NADA, otroci; družine GERMEK, PEČENKO, SKOČIR

Po dolgi in mučni bolezni je preminul naš nad vse dobri tovariš, gospod

ANTON GERMEK

učitelj v pokoju,

prvi in zadnji predsednik Zveze slovenskih učiteljskih društev v Julijski Krajini

Velikega pokojnika smo spremili k večnemu počitku 14. avgusta 1937 na pokopališče k Sv. Križu v Ljubljani.

Večen mu spomin!

Jugoslovensko učiteljsko udruženje
Ljubljana — Beograd